

(ສໍາເນາ)

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๒๑๐๒

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (ว่าด้วยการอนุวัติการตามความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดนภายใต้ภูมิภาคลุ่มน้ำโขงตอนบน The GMS Agreement)

กราบเรียน ประธานสภาพัฒนาราชภูมิ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชนิรภัยในเรื่องนี้

ด้วยคณารัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (ว่าด้วยการอนุรักษ์การตามความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดนภายในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงตอนบน The GMS Agreement) ต่อสภาพแหนற้ายภูมิปืนเรื่องด่วน

จังขอเสนอร่างพระราชบัญญัติตั้งก่อลาว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึก
วิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติฯ ให้พิจารณาเป็นเรื่องด่วนตามรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงชื่อ) **ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร**
(นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร)
นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
โทร. ๐ ๒๒๔๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๖
โทรสาร ๐ ๒๒๔๐ ๙๐๕๕

สำเนาถูกต้อง

๕๐ ~ ๙
(นางสาวรุ่งนภา ขันธ์ใจดี)
ผู้บังคับบัญชากรุ่มงานระเบียบวาระ
สำนักการประชุม

จิราภา พิมพ์
ท่าน
ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๕๖๙ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์
ทางศุลกากรที่ใช้กับพื้นที่ควบคุมร่วมกัน (เพิ่มหมวด ๔ จัตวา อำนาจทางศุลกากรในพื้นที่ควบคุมร่วมกัน^๑
มาตรา ๓๗ โสพส มาตรา ๓๘ สัตตรส มาตรา ๓๙ อภัยภราษ มาตรา ๓๙ เอกุนวีสติ มาตรา ๓๙ วีสติ และ^๒
มาตรา ๓๙ เอกวีสติ)

เหตุผล

เนื่องจากได้มีการทำความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกทางเศรษฐกิจ^๓
ในการขนส่งข้ามพรมแดน เพื่อรองรับความร่วมมือของเจ้าหน้าที่ของประเทศภาคีตามความตกลง^๔
ในการดำเนินพิธีการในการขนส่งข้ามพรมแดนร่วมกันและพร้อมกันในพื้นที่เดียวกัน แต่การดำเนิน^๕
พิธีการศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรยังไม่ครอบคลุมถึงการดำเนินพิธีการศุลกากรในพื้นที่ควบคุม^๖
ร่วมกัน ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ อำนวยความสะดวกในการขนส่งบุคคล สัตว์ พืช^๗
ของ ตลอดจนพาหนะ ผู้ควบคุมพาหนะ และคนประจำพาหนะที่ใช้ขนส่งสิ่งดังกล่าว และเป็นการปฏิบัติ^๘
ตามพันธกรณีดังกล่าว สมควรแก้ไขกฎหมายว่าด้วยศุลกากรเพื่อกำหนดพื้นที่ควบคุมร่วมกัน และกำหนด^๙
หลักเกณฑ์ในการดำเนินพิธีการศุลกากรในพื้นที่ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติ
ศุลกากร (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๔ จัดว่า อำนาจทางศุลกากรในพื้นที่
ควบคุมร่วมกัน มาตรา ๓๗ โสพส มาตรา ๓๙ สัตตรส มาตรา ๓๗ อัยข้อส มาตรา ๓๗ เอกอีสติ มาตรา
๓๗ วีสติ และมาตรา ๓๗ เอกอีสติ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๕๖๘

“หมวด ๔ จัดว่า
อำนาจทางศุลกากรในพื้นที่ควบคุมร่วมกัน

มาตรา ๓๗ โสพส ในหมวดนี้

“พื้นที่ควบคุมร่วมกัน” หมายความว่า พื้นที่ที่กำหนดให้เป็นพื้นที่ควบคุมร่วมกัน
ตามกฎหมายว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดน

มาตรา ๓๗ สัตตรส ให้กรรมศุลกากรมีอำนาจในทางศุลกากรทั้งปวงในพื้นที่ควบคุม
ร่วมกันเข่นเดียวกับในเขตศุลกากร

มาตรา ๓๗ อัยข้อส การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานศุลกากรในพื้นที่ควบคุมร่วมกัน
นอกราชอาณาจักร ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติงานในราชอาณาจักร

มาตรา ๓๗ เอกวีสติ การดำเนินการในกรณีที่มีการกระทำความผิดตามกฎหมาย
ว่าด้วยศุลกากรที่พนักงานศุลกากรตรวจพบในพื้นที่ควบคุมร่วมกันในราชอาณาจักร
ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นการกระทำความผิดตามกฎหมายไทย ให้พนักงานศุลกากรของ
รัฐบาลไทยดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

(๒) ในกรณีที่เป็นการกระทำความผิดตามกฎหมายของประเทศภาคีตาม
ความตกลงและเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศภาคีตามความตกลงร้องขอ ให้พนักงานศุลกากร
ของรัฐบาลไทยส่งบุคคล สัตว์ พืช ของ ตลอดจนพاهนะ ผู้ควบคุมพاهนะ และคนประจำพاهนะที่ใช้
ขนส่งสิ่งดังกล่าวกลับไปยังประเทศภาคีตามความตกลง

(๓) ในกรณีที่เป็นการกระทำความผิดทั้งตามกฎหมายไทยและกฎหมายของประเทศ
ภาคีตามความตกลง ให้พนักงานศุลกากรของรัฐบาลไทยดำเนินการตามกฎหมายไทย และเมื่อดำเนินการ
เสร็จแล้ว ให้รายงานผลการดำเนินการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศภาคีตามความตกลงทราบ และ
ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศภาคีตามความตกลงร้องขอ พนักงานศุลกากรของรัฐบาลไทยจะส่งบุคคล
สัตว์ พืช ของ ตลอดจนพاهนะ ผู้ควบคุมพاهนะ และคนประจำพاهนะที่ใช้ขนส่งสิ่งดังกล่าวกลับไปยัง
ประเทศภาคีตามความตกลงเมื่อได้มีการดำเนินการตามกฎหมายไทยเสร็จแล้วก็ได้

มาตรา ๓๗ วีสติ การดำเนินการในกรณีที่มีการกระทำความผิดตามกฎหมาย
ว่าด้วยศุลกากรที่พนักงานศุลกากรตรวจพบในพื้นที่ควบคุมร่วมกันของราชอาณาจักร ให้พนักงาน
ศุลกากรของรัฐบาลไทยร้องขอต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศภาคีตามความตกลง ให้ส่งบุคคล สัตว์
พืช ของ ตลอดจนพاهนะ ผู้ควบคุมพاهนะ และคนประจำพاهนะที่ใช้ขนส่งสิ่งดังกล่าวกลับมายัง
ราชอาณาจักร เพื่อดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรต่อไป

การดำเนินการในกรณีที่มีการกระทำความผิดทั้งตามกฎหมายไทยและกฎหมายของ
ประเทศภาคีตามความตกลงที่เกี่ยวกับการขนส่งข้ามพร้อมเดินที่พนักงานศุลกากรตรวจพบ
ในพื้นที่ควบคุมร่วมกันของราชอาณาจักร พนักงานศุลกากรของรัฐบาลไทยจะร้องขอต่อเจ้าหน้าที่ของ
รัฐบาลประเทศภาคีตามความตกลงให้ส่งบุคคล สัตว์ พืช ของ ตลอดจนพاهนะ ผู้ควบคุมพاهนะ และคน
ประจำพاهนะที่ใช้ขนส่งสิ่งดังกล่าวกลับมายังราชอาณาจักร เพื่อดำเนินการตามกฎหมาย
ว่าด้วยศุลกากรก็ได้

มาตรา ๓๗ เอกวีสติ ให้อธิบดีมีอำนาจกำหนดระเบียบและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการ
ศุลกากรในพื้นที่ควบคุมร่วมกัน”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(ว่าด้วยการอนุวัติการตามความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่ง
ข้ามพรมแดนภายในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงตอนบน (The GMS Agreement))

คณะกรรมการได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(ว่าด้วยการอนุวัติการตามความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดน
ภายในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงตอนบน (The GMS Agreement)) ต่อสภาผู้แทนราษฎร และ
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ
ตามมาตรา ๑๔๒ วรรคท้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

เนื่องจากได้มีการทำความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดนซึ่งวงกว้างครอบคลุมถึงการดำเนินพิธีการศุลกากรในพื้นที่ควบคุมร่วมกัน แต่การดำเนินพิธีการศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรยังไม่ครอบคลุมถึงการดำเนินพิธีการศุลกากรในพื้นที่ควบคุมร่วมกัน ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ อำนวยความสะดวกในการขนส่งบุคคล สัตว์ พืช ของตลอดจนพาหนะ ผู้ควบคุมพาหนะ และคนประจำพาหนะ และเป็นการปฏิบัติตามพันธกรณีดังกล่าว สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๕๖๙ เพื่อกำหนดพื้นที่ควบคุมร่วมกัน และกำหนดหลักเกณฑ์ในการดำเนินพิธีการศุลกากรในพื้นที่ดังกล่าว

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีเนื้อหาเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๕๖๙ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ทางศุลกากรที่ใช้กับพื้นที่ควบคุมร่วมกันตามความตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดนภายในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงตอนบน (The GMS Agreement) และความตกลงที่เกี่ยวกับการขนส่งข้ามพรมแดนที่อาจจัดทำขึ้นในอนาคตโดยเพิ่มหมวด ๔ จัตวา อำนวยความสะดวกทางศุลกากรในพื้นที่ควบคุมร่วมกัน (มาตรา ๓๗ สองสิบ
ถึงมาตรา ๓๗ เอกวีสดิ) ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

๒.๑ กำหนดบทนิยามคำว่า “พื้นที่ควบคุมร่วมกัน” ให้หมายความว่า พื้นที่ที่กำหนดให้เป็นพื้นที่ควบคุมร่วมกันตามกฎหมายว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดน (มาตรา ๓๗ สองสิบ)

๒.๒ กำหนดให้กรรมศุลกากรมีอำนาจในทางศุลกากรในพื้นที่ควบคุมร่วมกัน เช่นเดียวกับในเขตศุลกากร (มาตรา ๓๗ สัตตรส)

๒.๓ กำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานศุลกากรในพื้นที่ควบคุมร่วมกันนอกราชอาณาจักรถือเป็นการปฏิบัติงานในราชอาณาจักร (มาตรา ๓๗ อัปปูราส)

๒.๔ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการดำเนินการในกรณีที่มีการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรที่พนักงานศุลกากรตรวจพบในพื้นที่ควบคุมร่วมกันในราชอาณาจักรและนอกราชอาณาจักร ดังนี้

๒.๔.๑ กรณีการกระทำการทำความผิดที่ตรวจพบในพื้นที่ควบคุมร่วมกันในราชอาณาจักร หากเป็นการกระทำการทำความผิดตามกฎหมายไทย ให้พนักงานศุลกากรของรัฐบาลไทยดำเนินการตามกฎหมายต่อไป แต่หากเป็นการกระทำการทำความผิดตามกฎหมายของประเทศไทยและเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศไทยนั้นร้องขอ ให้พนักงานศุลกากรของรัฐบาลไทยส่งบุคคล สัตว์ พืช ของ ตลอดจนพاهนะ ผู้ควบคุมพاهนะ และคนประจำพاهนะที่ใช้ขนส่งสิ่งดังกล่าวกลับไปยังประเทศไทยตามความตกลง และถ้าเป็นการกระทำการทำความผิดตามกฎหมายของห้างสองประเทศให้พนักงานศุลกากรของรัฐบาลไทยดำเนินการตามกฎหมายไทยให้แล้วเสร็จก่อน แล้วรายงานผลการดำเนินการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศไทยทราบ รวมทั้งอาจส่งบุคคล สัตว์ พืช ของ ตลอดจนพاهนะ ผู้ควบคุมพاهนะ และคนประจำพاهนะที่ใช้ขนส่งสิ่งดังกล่าวกลับไปยังประเทศไทยในกรณีที่มีการร้องขอจากเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศไทยนั้น (มาตรา ๓๗ เอกอุปาริสติ)

๒.๔.๒ กรณีการกระทำการทำความผิดที่ตรวจพบในพื้นที่ควบคุมร่วมกันนอกราชอาณาจักร หากเป็นการกระทำการทำความผิดตามกฎหมายของประเทศไทยเท่านั้น ให้พนักงานศุลกากรของรัฐบาลไทยมีหน้าที่ต้องร้องขอต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศไทยให้ส่งบุคคล สัตว์ พืช ของ ตลอดจนพاهนะที่ผู้ควบคุมพاهนะ และคนประจำพاهนะที่ใช้ขนส่งสิ่งดังกล่าวกลับมาอย่างราชอาณาจักรเพื่อดำเนินการตามกฎหมายไทย แต่ถ้าเป็นการกระทำการทำความผิดตามกฎหมายของห้างสองประเทศ พนักงานศุลกากรมีดุลพินิจในการพิจารณาว่าจะดำเนินการร้องขอให้มีการส่งบุคคลและสิ่งดังกล่าวกลับมาเพื่อดำเนินการตามกฎหมายไทยหรือไม่ก็ได้ (มาตรา ๓๗ วีสติ)

๒.๕ กำหนดให้อธิบดีกรมศุลกากรมีอำนาจกำหนดระเบียบและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการศุลกากรในพื้นที่ควบคุมร่วมกัน (มาตรา ๓๗ เอกอุปาริสติ)
